

Araus. II. Can. 3. — Propositio, ut jacet, captiosa, suspecta, favens hæresi Semipelagianæ.

DE EFFICACIA GRATIÆ. Gratia Christi est Gratia suprema, sine qua confiteri Christum nunquam possumus, et cum qua nunquam illum abnegamus. *Quesn. 9.*

Gratia est operatio manus omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest aut retardare. *Quesn. 10.*

Quando Deus vult salvare animam, quocumque tempore, quocumque loco, effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei. *Quesn. 12.*

Quando Deus vult animam salvam facere, et eam tangit interiori gratiæ suæ manu, nulla voluntas humana ei resistit. *Quesn. 13.*

Quantumcumque remotus a salute sit peccator obstinatus, quando Jesus se ei videndum exhibet lumine salutari suæ gratiæ, oportet ut se dedat, accurrat, sese humiliet, et adoret Salvatorem suum. *Quesn. 14.*

Quando Deus mandatum suum et suam externam locutionem comitatur unctione sui Spiritus et interiori vi gratiæ, operatur illa in corde obedientiam, quam petit. *Quesn. 15.*

Nullæ sunt illecebræ, quæ non cedant illecebris gratiæ, quia nihil resistit omnipotenti. *Quesn. 16.*

Semen verbi, quod manus Dei irrigat, semper affert fructum suum. *Quesn. 18.*

Desideria Christi semper habent suum effectum: pacem intimo cordium infert, quando eis illam optat. *Quesn. 31.*

DE NATURA GRATIÆ EFFICACIS. Gratia Jesu Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, utpote quæ est operatio voluntatis omnipotentis, sequela et imitatio operationis Dei incarnantis et resuscitantis Filium suum. *Quesn. 21.*

Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis cum libero ipsius voluntatis consensu demonstratur illico probis in incarnatione veluti in fonte, atque archetypo omnium aliarum operationum misericordiæ et gratiæ, quæ omnes ita gratuite atque ita dependentes a Deo sunt, sicut ipsa originalis operatio. *Quesn. 22.*

Deus ipse nobis ideam tradidit omnipotentis operationis suæ gratiæ, eam significans per illam, qua creaturas e nihilo producit et mortuis reddit vitam. *Quesn. 23.*

Justa idea, quam Centurio habet de omnipotentia Dei et Jesu Christi in sanandis corporibus solo motu suæ voluntatis, est imago ideæ quæ haberi debet de omnipotentia suæ gratiæ in sanandis animabus a cupiditate. *Quesn. 24.*

Deus illuminat animam et eam sanat æque ac corpus, sola sua voluntate: jubet, et ipsi obtemperatur. *Quesn. 25.*

DE GRATIA SUFFICIENTE. Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quam perniciosa est, sic ut proinde merito possimus petere: *A gratia sufficiente libera nos Domine! Alex. VIII. B. 6.*

Gratia est vox illa Patris, quæ homines interius docet, ac eos venire facit ad Jesum Christum: quicumque ad eum non venit, postquam audivit vocem exteriorum Filii, nullatenus est doctus a Patre. *Quesn. 17.*

DE NECESSITATE GRATIÆ. Cum Pelagio sentiunt, qui textum Apostoli ad

Rom. 2. *Gentes, quæ legem non habent, naturaliter, quæ legis sunt, faciunt; intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus. Bai. 22.*

Liberum arbitrium, sine gratiæ Dei adjutorio, non nisi ad peccandum valet. *Bai. 27.*

Pelagianus est error dicere quod liberum arbitrium valet ad ullum peccatum vitandum. *Bai. 28.*

Non soli fures et latrones ii sunt, qui Christum viam et ostium veritatis et vitæ negant; sed etiam quicumque, aliunde quam per Christum, in viam justitiæ, hoc est, aliquam justitiam conscendi posse dicunt; *Bai. 29.*

Aut tentationi ulli, sine gratiæ ipsius adjutorio, resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea non superetur. *Bai. 30.*

Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur ut auctor naturæ, et gratuiti, quo Deus amatur ut beatorum, vana est et commentitia, et ad illudendum sacris litteris et plurimis veterum testimoniis excogitata. *Bai. 34.*

Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est. *Bai. 35.*

Amor naturalis, qui ex viribus naturæ exoritur, ex sola Philosophia, per elationem præsumptionis humanæ, cum injuriâ crucis Christi, defenditur a nonnullis Doctoribus. *Bai. 36.*

Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex solis naturæ viribus ortum ducit, agnoscit. *Bai. 37.*

Omnis amor creaturæ rationalis aut vitiosa est cupiditas, qua mundus diligitur, quæ a Joanne prohibetur, aut laudabilis illa charitas, qua per Spiritum Sanctum in corde diffusa Deus amatur. *Bai. 38.*

Non nisi Pelagiano errore admitti potest usus aliquis liberi arbitrii bonus, sive non malus; et gratiæ Christi injuriam facit, qui ita sentit et docet. *Bai. 65.*

Quid aliud remanet animæ, quæ Deum atque ipsius gratiam amisit, nisi peccatum et peccati consecutiones, superba paupertas, et segnis indigentia, hoc est, generalis impotentia ad laborem, ad orationem et ad omne opus bonum? *Quesn. 1.*

Jesu Christi gratia, principium efficax boni cujuscumque generis, necessaria est ad omne opus bonum. Absque illa non solum nihil fit, sed nec fieri potest. *Quesn. 2.*

In vanum, Domine, præcipis, si tu ipse non das quod præcipis. *Quesn. 3.*

Ita, Domine, omnia possible sunt ei cui omnia possible facis, eadem operando in illo. *Quesn. 4.*

Quando Deus non emollit cor per interiorum unctionem gratiæ suæ, exhortationes et gratiæ exteriores non inserviunt, nisi ad illud magis obdurandum. *Quesn. 5.*

Nos non pertinemus ad novum fœdus, nisi in quantum participes sumus ipsius novæ gratiæ, qua operatur in nobis id, quod Deus nobis præcipit. *Quesn. 8.*

Peccator non est liber, nisi ad malum, sine gratia Liberatoris. *Quesn. 38.*

Voluntas, quam gratia non prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum; ardoris, nisi ad se præcipitandum; virium, nisi ad se vulnerandum: est capax omnis mali et incapax ad omne bonum. *Quesn. 39.*

Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nostram condemnationem. *Quesn. 40.*

Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in Philosophis Ethnicis, non potest venire nisi a Deo, et sine gratia non producit nisi præsumptionem, vanitatem et oppositionem ad ipsum Deum; loco affectuum adorationis, gratitudinis et amoris. *Quesn. 41.*

P. P. 18. *Doctrina Synodi enuntians post lapsum Adami, Deum annuntiasse promissionem futuri Liberatoris, et voluisse consolari genus humanum per spem salutis, quam Jesus Christus allaturus erat; tamen Deum voluisse ut genus humanum transiret per varios status, antequam veniret plenitudo temporum, ac primum ut in statu naturæ homo relictus propriis luminibus de sua cæca ratione diffideret; et ex suis aberrationibus moveret se ad desiderandum auxilium superioris luminis: — Doctrina, ut jacet, captiosa, atque intellecta de desiderio adjutorii superioris luminis in ordine ad salutem promissam per Christum, ad quod concipiendum homo relictus suis propriis luminibus supponatur sese potuisse movere, — Suspecta, favens hæresi Semipelagianæ.*

QUIBUS GRATIA DETUR. Pagani, Judæi, Hæretici alique hujus generis nullum omnino accipiunt, a Jesu Christo influxum; adeoque hinc recte inferes, in illis esse voluntatem nudam et inermem sine omni gratia sufficiente. *Alex. VIII. B. 5.*

Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia. *Quesn. 29.*

DE JUSTIFICATIONE. Justitia, qua justificatur impius per fidem, consistit formaliter in obedientia mandatorum, quæ est operum justitia; non autem in gratia aliqua animæ infusa, qua adoptatur homo in filium Dei, et secundum interiorem hominem renovatur, ac divinæ naturæ consors efficitur, ut sic, per Spiritum Sanctum renovatus, deinceps bene vivere et Dei mandatis obedire possit. *Bai. 42.*

In hominibus pœnitentibus ante Sacramentum absolutionis et in catechumenis ante Baptismum est vera justificatio, separata tamen a remissione peccatorum. *Bai. 43.*

Operibus plerisque, quæ a fidelibus fiunt, solum ut Dei mandatis pareant, cujusmodi sunt obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, a furto, a fornicatione abstinere, justificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia et vera legis justitia, non tamen iis obtinent incrementa virtutum. *Bai. 44.*

Sed et illa distinctio duplicis justitiæ, alterius quæ fit per Spiritum charitatis inhabitantem, alterius quæ fit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor ad pœnitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis et in eo charitatem diffundentis, qua divinæ legis justificatio impleatur, odiosissima et pertinacissima rejicitur. *Bai. 63.*

Denique et illa distinctio duplicis vivificationis, alterius qua vivificatur peccator, dum ei pœnitentia et vitæ novæ propositum et inchoatio per Dei gratiam inspiratur, alterius qua vivificatur, qui vere justificatur et palmis virens in vite Christo efficitur, commentitia judicatur et Scripturis minime congruens. *Bai. 64.*

Justificatio impii fit formaliter per obedientiam legis, non autem per occultam communicationem et inspirationem gratiæ, quæ per eam justificatos faciat implere legem. *Bai. 69.*

DE MERITO. Nec Angeli nec primi hominis adhuc integri merita recte vocantur gratia. *Bai. 1.*

Sicut opus malum ex natura sua est mortis æternæ meritorium, sic bonum opus ex natura sua est vitæ æternæ meritorium. *Bai. 2.*

Et bonis Angelis et primo homini, si in statu illo perseverassent usque ad ultimum vitæ, felicitas esset merces, et non gratia. *Bai. 3.*

Vitæ æternæ homini integro et Angelo promissa fuit intuitu honorum operum, et bona opera ex lege naturæ ad illam consequendam per se sufficiunt. *Bai. 4.*

In promissione facta Angelo et primo homini continetur naturalis justitiæ constitutio, qua pro bonis operibus sine alio respectu vitæ æternæ justis promittitur. *Bai. 5.*

Naturali lege constitutum fuit homini ut, si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret in qua mori non posset. *Bai. 6.*

Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis munera; sed juxta modum loquendi Scripturæ sacræ non recte vocantur gratia; quo fit ut tantum merita, non etiam gratia, debeant nuncupari. *Bai. 7.*

Quod pie et juste in hac vita mortali usque in finem conversati vitam consequimur æternam, id non proprie gratiæ Dei, sed ordinationi naturali, statim initio creationis constitutæ, justo Dei judicio, deputandum est; neque in hac retributione honorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua lege naturali constitutum est ut justo Dei judicio obedientiæ mandatorum vitæ æternæ reddatur. *Bai. 11.*

Pelagii sententia est: Opus bonum, citra gratiam adoptionis factum, non est regni Cœlestis meritorium. *Bai. 12.*

Opera bona, a filiis adoptionis facta, non accipiunt rationem meriti ex eo quod fiunt per Spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum ex eo quod sunt conformia legi, quodque per ea præstatur obedientia legis. *Bai. 13.*

Opera bona justorum non accipiunt in die judicii extremi ampliorem mercedem, quam justo Dei judicio mereantur accipere. *Bai. 14.*

Ratio meriti non consistit in eo quod, qui bene operatur, habeat gratiam et inhabitantem Spiritum Sanctum, sed in eo solum quod obedit divinæ legi. *Bai. 15.*

Sentiunt cum Pelagio, qui dicunt esse necessarium ad rationem meriti, ut homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum Deificum. *Bai. 17.*

Opera catechumenorum, ut fides et pœnitentia, ante remissionem peccatorum facta, sunt vitæ æternæ merita; quam vitam ipsi non consequuntur, nisi prius præcedentium delictorum impedimenta tollantur. *Bai. 18.*

Illa Doctorum distinctio, divinæ legis mandata bifariam impleri, altero modo, quantum ad præceptorum operum substantiam tantum, altero, quantum ad certum quemdam modum, videlicet, secundum quem valeant operantem perducere ad regnum æternum, hoc est ad modum meritorium, commentitia est et explodenda. *Bai. 61.*

SECUNDA SECUNDÆ.

DE VIRTUTIBUS THEOLOGICIS.

Homo nullo unquam vitæ suæ tempore tenetur elicere actum fidei, spei et charitatis, ex vi præceptorum divinorum ad eas virtutes pertinentium. *Alex. VII. B. 1.*

Quid aliud esse possumus nisi tenebræ, nisi aberratio et nisi peccatum, in fidei lumine, sine Christo et sine charitate? *Quesn. 48.*

DE FIDE.

DE NATURA FIDEI. Voluntas non potest efficere ut assensus fidei in se ipso sit magis firmus, quam meretur pondus rationum ad assensum impellentium. *Innoc. XI. A. 19.*

Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem. *Innoc. XI. A. 20.*

Assensus fidei supernaturalis et utilis ad salutem stat cum notitia solum probabili revelationis, imo cum formidine, qua quis formidat ne non sit locutus Deus. *Innoc. XI. A. 21.*

Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam fides; et etiamsi videntur credere, non est fides divina sed humana. *Alex. VIII. B. 12.*

Fides, usus, augmentum et præmium fidei totum est donum puræ liberalitatis Dei. *Quesn. 69.*

DE EFFECTIBUS FIDEI. Fides justificat, quando operatur; sed ipsa non operatur nisi per charitatem. *Quesn. 51.*

Omnia alia salutis media continentur in fide, tanquam in suo germine et semine; sed hæc fides non est absque amore et fiducia. *Quesn. 52.*

Dei bonitas abbreviavit viam salutis, claudendo totum in fide et precibus. *Quesn. 68.*

DE NECESSITATE FIDEI. Omnia opera infidelium sunt peccata, et Philosophorum virtutes sunt vitia. *Bai. 25.*

Non nisi fides unius Dei necessitate medii necessaria videtur, non autem explicita Remuneratoris. *Innoc. XI. A. 22.*

Fides late dicta, ex testimonio creaturarum similive motivo, ad justificationem sufficit. *Innoc. XI. A. 23.*

Necesse est infidelem in omni opere peccare. *Alex. VIII. B. 8.*

Omne quod non est ex fide christiana supernaturali, quæ per dilectionem operatur, peccatum est. *Alex. VIII. B. 11.*

Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad Sacrificium fidei: sine hoc nihil nisi impuritas, nihil nisi indignitas. *Quesn. 42.*

DE PRÆCEPTO FIDEI. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale et secundum se. *Innoc. XI. A. 16.*

DE ACTU FIDEI. Satis est actum fidei semel in vita elicere. *Innoc. XI. A. 17.*

Sufficit illa mysteria semel credidisse. *Innoc. XI. A. 65.*

DE PROFESSIONE FIDEI. Si quis a potestate publica interrogetur, fidem ingenue confiteri, ut Deo et fidei gloriosum, consulo; tacere, ut peccaminosum per se non damno. *Innoc. XI. A. 18.*

DE INFIDELITATE. Infidelitas pure negativa, in his quibus Christus non est prædicatus, peccatum est. *Bai. 68.*

Ab infidelitate excusabitur infidelis, non credens ductus opinione minus probabili. *Innoc. XI. A. 4.*

DE HÆRESI. Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse hæreticum, non teneris denuntiare, si probare non possis. *Alex. VII. B. 5.*

DE SCRIPTURA SACRA. Utile et necessarium est omni tempore, omni loco, et omni personarum generi, studere et cognoscere Spiritum, pietatem et mysteria Sacræ Scripturæ. *Quesn. 79.*

LECTIO SACRÆ SCRIPTURÆ est pro omnibus. *Quesn. 80.*

Obscuritas sancta Verbi Dei non est laicis ratio dispensandi se ipsos ab ejus lectione. *Quesn. 81.*

Dies Dominicus a Christianis debet sanctificari lectionibus pietatis, et super omnia, sanctarum Scripturarum. Damnosum est velle Christianum ab hac lectione retrahere. *Quesn. 82.*

Est illusio sibi persuadere quod notitia mysteriorum religionis non debeat communicari feminis lectione Sacrorum librorum. Non ex feminarum simplicitate, sed ex superba virorum scientia ortus est Scripturarum abusus, et natae sunt hæreses. *Quesn. 38.*

Abriperè a Christianorum manibus novum Testamentum, seu eis clausum tenere, auferendo eis modum illud intelligendi, est illis Christi os obturare. *Quesn. 84.*

Interdicere Christianis lectionem Sacræ Scripturæ, præsertim Evangelii, est interdicare usum luminis filiis lucis, et facere ut patiantur speciem quamdam excommunicationis. *Quesn. 85.*

P. P. 67. Doctrina perhibens a lectione Sacrarum Scripturarum *non nisi veram impotentiam excusare*, subjungens ultro se prodere obscuracionem, quæ ex hujusce præcepti neglectu orta est super primarias veritates religionis, — Falsa, temeraria, quietis animarum perturbativa, alias in Quesnello damnata.

DE ECCLESIA. Nota Ecclesiæ Christianæ est quod sit catholica, comprehendens et omnes Angelos cæli et omnes electos ac justos terræ et omnium seculorum. *Quesn. 72.*

Quid est Ecclesia nisi cœtus filiorum Dei manentium in ejus sinu, adoptatorum in Christo, subsistentium in ejus persona, redemptorum ejus sanguine, viventium ejus spiritu, agentium per ejus gratiam, et expectantium gloriam futuri seculi. *Quesn. 73.*

Ecclesia, sive integer Christus, incarnatum Verbum habet ut caput, omnes vero Sanctos ut membra. *Quesn. 74.*

Ecclesia est unus solus homo, compositus ex pluribus membris, quorum Christus est caput, vita, subsistentia et persona; unus solus Christus compositus ex pluribus Sanctis, quorum est Sanctificator. *Quesn. 75.*

Nihil spatiosius Ecclesia Dei; quia omnes electi et justii omnium seculorum illam componunt. *Quesn. 76.*

Qui non ducit vitam dignam Filio Dei et membro Christi, cessat interius habere Deum pro Patre et Christum pro capite. *Quesn. 77.*

Separatur quis a populo electo, cujus figura fuit populus Judaicus et caput

est Jesus Christus, tam non vivendo secundum Evangelium, quam non credendo Evangelio. *Quesn.* 78.

P. P. 13. Doctrina quæ proponit Ecclesiam *considerandam velut unum corpus mysticum coagmentatum ex Christo Capite et fidelibus, qui sunt ejus membra per unionem ineffabilem, qua mirabiliter evadimus cum ipso unus solus Sacerdos, una sola Victima, unus solus Adorator perfectus Dei Patris in spiritu et veritate;* — Intellecta hoc sensu, ut ad corpus Ecclesiæ non pertineant nisi Fideles, qui sunt perfecti adoratores in spiritu et veritate, — Hæretica.

DE CAPITE ECCLESIE. S. Petrus et S. Paulus sunt duo Ecclesiæ Principes, qui unicum efficiunt. *Vel:* Sunt duo Ecclesiæ Catholicæ Coryphæi ac supremi Duces summa inter se unitate conjuncti. *Vel:* Sunt geminus universalis Ecclesiæ vertex, qui in unum divinissime coaluerunt. *Vel:* Sunt duo Ecclesiæ Summi Pastores ac Præsides, qui unicum caput constituunt. *Innoc. X.*

Futilis et toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium œcumenicum auctoritate atque in fidei quæstionibus decernendis infallibilitate. *Alex. VIII. B. 29.*

Bulla Urbani VIII. *In eminenti,* est subreptitia. *Alex. VIII. B. 31.*

P. P. 2. Propositio quæ statuit potestatem a Deo datam Ecclesiæ, ut communicaretur Pastoribus qui sunt ejus Ministri pro salute animarum; — Sic intellecta, ut a Communitate Fidelium, in Pastores derivetur Ecclesiastici ministerii ac regiminis potestas, — Hæretica.

P. P. 3. Insuper quæ statuit *Romanum Pontificem esse Caput ministeriale;* — Sic explicata, ut Romanus Pontifex non a Christo, in persona B. Petri, sed ab Ecclesia potestatem ministerii accipiat, qua velut Petri Successor, verus Christi Vicarius ac totius Ecclesiæ Caput pollet in universa Ecclesia, — Hæretica.

P. P. 6. Doctrina Synodi, qua profitetur *persuasum sibi esse Episcopum accepisse a Christo omnia jura necessaria pro bono regimine suæ Diœcesis;* — Perinde ac si ad bonum regimen cujusque Diœcesis, necessariæ non sint superiores ordinationes spectantes sive ad fidem et mores, sive ad generalem disciplinam, quarum jus est penes Summos Pontifices et Concilia generalia pro universa Ecclesia, — Schismatica, ad minus erronea.

P. P. 7. Item in eo quod hortatur Episcopum *ad prosequendam naviter perfectiorem ecclesiasticæ disciplinæ constitutionem,* idque *contra omnes contrarias consuetudines, exemptiones, reservationes quæ adversantur bono ordini Diœcesis, majori gloriæ Dei et majori ædificationi Fidelium;* — Per id quod supponit Episcopo fas esse, proprio suo judicio et arbitrato, statuere et decernere contra consuetudines, exemptiones, reservationes, sive quæ in universa Ecclesia, sive etiam in unaquaque Provincia locum habent, sine venia et interventu superioris hierarchicæ potestatis, a qua inductæ sunt, aut probatæ, et vim legis obtinent, — Inducens in schisma et subversionem hierarchici regiminis, erronea.

P. P. 8. Item, quod et sibi *persuasum esse ait, Jura Episcopi, a Jesu Christo accepta pro gubernanda Ecclesia, nec alterari, nec impediri posse; et ubi contigerit horum jurium exercitium quavis de causa fuisse interruptum, posse semper Episcopum ac debere in originaria sua jura regredi, quotiescumque id exigit majus bonum suæ Ecclesiæ;* — In eo quod innuit jurium episcopaliū exer-

citium nulla superiori potestate præpediri aut coerceri posse, quodcumque Episcopus proprio judicio censuerit minus id expedire majori bono suæ Ecclesiæ, — Inducens in schisma et subversionem hierarchici regiminis, erronea.

P. P. 9. Doctrina, quæ statuit, *reformationem abusuū circa ecclesiasticam disciplinam, in Synodis Diœcesanis, ab Episcopo et Parochis æqualiter pendere ac stabiliri debere, ac sine libertate decisionis, indebitam fore subjectionem suggestionibus et jussionibus Episcoporum;* — Falsa, temeraria, episcopalis auctoritatis læsiva, regiminis hierarchici subversiva, favens hæresi Aerianæ a Calvino innovatæ.

P. P. 10. Item doctrina, qua Parochi, aliive Sacerdotes in Synodo congregati, pronuntiantur una cum Episcopo judices fidei, et simul innuitur iudicium in causis fidei ipsi competere jure proprio, et quidem etiam per ordinationem accepto, — Falsa, temeraria, ordinis hierarchici subversiva, detrahens firmitati definitionum, judiciorumve dogmaticorum Ecclesiæ, ad minus erronea.

P. P. 11. Sententia enuntians veteri majorum instituto ab apostolicis usque temporibus ducto, per meliora Ecclesiæ secula servato, receptum fuisse *ut decreta, aut definitiones, aut sententiæ, etiam majorum Sedium, non acceptarentur, nisi recognitæ fuissent et approbatæ a Synodo Diœcesana,* — Falsa, temeraria, derogans pro sua generalitate obedientiæ debitæ Constitutionibus Apostolicis, tum et Sententiis ab hierarchica superiore legitima potestate manantibus, schisma fovens et hæresim.

P. P. 12. Assertionēs Synodi complexivæ acceptatæ circa Decisiones in materia fidei ab aliquot seculis emanatas, quas prohibet velut Decreta ab una particulari Ecclesiâ vel paucis Pastoribus profecta, nulla sufficienti auctoritate suffulta, nata corrumpendæ puritati fidei ac turbis excitandis, intrusa per vim, e quibus inflicta sunt vulnera nimium adhuc recentia; — Falsæ, captiosæ, temerariæ, scandalosæ in Romanos Pontifices et Ecclesiam injuriosæ, debitæ Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogantes, schismaticæ, perniciosæ, ad minus erroneæ.

P. P. 13. Propositio relata inter acta Synodi, quæ innuit Clementem IX. pacem Ecclesiæ reddidisse per approbationem distinctionis juris et facti, in subscriptione Formularii ab Alexandro VII. præscripti, — Falsa, temeraria, Clementi IX. injuriosa.

P. P. 14. Quatenus vero ei distinctioni suffragatur, ejusdem fautores laudibus extollendo, et eorum adversarios vituperando, — Temeraria, pernicioſa, Summis Pontificibus injuriosa, schisma fovens et hæresim.

P. P. 85. Propositio enuntians qualemcumque cognitionem Ecclesiasticæ Historiæ sufficere, ut fateri quisque debeat convocationem Concilii Nationalis unam esse ex viis canonicis, qua finiatur in Ecclesia respectivarum Nationum controversiæ spectantes ad Religionem, — Sic intellecta, ut controversiæ ad fidem et mores spectantes in Ecclesia quacumque subortæ, per nationale Concilium irrefragabili judicio finiri valeant, quasi inerrantia in fidei et morum quæstionibus Nationali Concilio competeret; — Schismatica, hæretica.

DE DOCTRINA ECCLESIE. Quamvis hæc doctrina (*de puro amore*) esset pura et simplex perfectio evangelica in universa traditione designata; antiqui Pas-

tores non proponebant passim multitudini justorum, nisi exercitia amoris interessati eorum gratiæ proportionata. *Camerac.* 22.

Nihil pejorem de Ecclesia opinionem ingerit ejus inimicis, quam videre illic dominatum exerceri supra fidem fidelium, et foveri divisiones propter res quæ nec fidem lædunt nec mores. *Quesn.* 79.

Veritates eo devenerunt ut sint lingua quasi peregrina plerisque Christianis, et modus eas prædicandi est veluti idioma incognitum: adeo remotus est a simplicitate Apostolorum et supra communem captum fidelium: neque satis advertitur quod hic defectus sit unum ex signis maxime sensibilibus senectutis Ecclesiæ et iræ Dei in filios suos. *Quesn.* 95.

P. P. 4. Propositio quæ asserit *postremis hisce seculis sparsam esse generalem obscurationem super veritates gravioris momenti spectantes ad Religionem et quæ sunt basis fidei et moralis doctrinæ Jesu Christi*, — hæretica.

P. P. 76. Insectatio qua Synodus Scholasticam exagitat, velut eam quæ viam aperuit inveniendis novis et inter se discordantibus systematibus, quoad veritates majoris pretii, ac demum adduxit ad probabilismum et laxismum; — Quatenus in Scholasticam rejicit privatorum vitia, qui abuti ea potuerunt aut abusi sunt, — Falsa, temeraria, in sanctissimos viros et Doctores, qui magno Catholice Religionis bono Scholasticam excoluere, injuriosa, favens infestis in eam hæreticorum conviciis.

P. P. 77. Item in eo quod subdit *mutationem formæ regiminis ecclesiastici, qua factum est ut Ministri ecclesiæ in oblivionem venirent suorum jurium, quæ simul sunt eorum obligationes, eo demum rem adducisse, ut obliterari faceret primitivas notiones Ministerii Ecclesiastici et sollicitudinis Pastoralis*; — Quasi per mutationem regiminis, congruentem disciplinæ in Ecclesia constitutæ et probatæ, obliterari unquam potuerit et amitti primitiva notio Ecclesiastici Ministerii, Pastoralisve sollicitudinis, — Propositio falsa, temeraria, erronea.

P. P. 78. Præscriptio Synodi de ordine rerum tractandarum in Collationibus, qua posteaquam præmisit, *in quolibet articulo distinguendum id quod pertinet ad fidem et ad essentiam religionis, ab eo quod est proprium disciplinæ*, subjungit *in hac ipsa (disciplina) distinguendum quod est necessarium aut utile ad retinendos in spiritu fideles, ab eo quod est inutile, aut onerosius quam libertas Filiorum novi Fæderis patiatur, magis vero ab eo quod est periculosum aut noxium, utpote inducens ad superstitionem et materialismum*; — Quatenus pro generalitate verborum comprehendat, et præscriptio examini subjiat, etiam disciplinam ab Ecclesia constitutam et probatam, quasi Ecclesia, quæ Spiritu Dei regitur, disciplinam constituere posset non solum inutilem, et onerosiorem quam libertas Christiana patiatur, sed et periculosam, noxiam, inducentem in superstitionem et materialismum; — Falsa, temeraria, scandalosa, perniciosa, piarum aurium offensiva, Ecclesiæ ac Spiritui Dei, quo ipsa regitur, injuriosa, ad minus erronea.

P. P. 79. Assertio quæ conviciis et contumeliis insectatur sententias in Scholis Catholicis agitata, et de quibus Apostolica Sedes nihil adhuc definiendum aut pronuntiandum censuit, — Falsa, temeraria, in Scholas Catholicas injuriosa, debite Apostolicis Constitutionibus obedientiæ derogans.

DE LIBRIS PROHIBITIS. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum, adhibita diligentia, corrigantur. *Alex.* VII. C. 43.

P. P. 68. Laudatio, qua summopere Synodus commendat Quesnelli Commentationes in novum Testamentum, aliaque aliorum Quesnellianis erroribus faventium opera, licet proscripta; eademque Parochis proposuit, ut ea tanquam solidis religionis principiis referta in suis quisque Parœciis populo post reliquis functiones perlegant; — Falsa, scandalosa, temeraria, seditiosa, Ecclesiæ injuriosa, schisma fovens et hæresim.

DE SPE.

DE NOTIONE SPEI. In hoc statu (*extremarum probationum*) anima amittit omnem spem sui interesse proprii; sed nunquam amittit in parte superiori, id est, in suis actibus directis et intimis, spem perfectam, quæ est desiderium disinteressatum promissionum. *Camerac.* 11.

Totum deest peccatori, quando ei deest spes; et non est spes in Deo, ubi non est amor Dei. *Quesn.* 57.

DE FUNDAMENTO SPEI. Proh! quantum oportet bonis terrenis et sibimetipsi renuntiassent ad hoc, ut quis fiduciam habeat sibi, ut ita dicam, appropriandi Christum Jesum, ejus Amorem, Mortem et Mysteria, ut facit S. Paulus dicens: *Qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me.* *Quesn.* 33.

DE OPERIBUS EX SPE FACTIS. Intentio, qua quis detestatur malum et prosequitur bonum, mere, ut celestem obtineat gloriam, non est recta nec Deo placens. *Alex.* VIII. B. 10.

Quisquis etiam æternæ mercedis intuitu Deo famulatur, charitate si caruerit, vitio non caret, quoties intuitu licet beatitudinis operatur. *Alex.* VIII. B. 13.

DE TIMORE. Timor gehennæ non est supernaturalis. *Alex.* VIII. B. 14.

Timor non nisi manum cohibet; cor autem tamdiu peccato addicitur, quamdiu ab amore justitiæ non ducitur. *Quesn.* 61.

Qui a malo non abstinere, nisi timore pœnæ, illud committit in corde suo, et jam est reus coram Deo. *Quesn.* 62.

Sub maledicto legis nunquam fit bonum, quia peccatur sive faciendo malum, sive illud non nisi ob timorem evitando. *Quesn.* 64.

Moyses, Prophetæ, Sacerdotes et Doctores legis mortui sunt absque eo quod ullum dederint Deo filium, cum non effecerint nisi mancipia per timorem. *Quesn.* 63.

Qui vult Deo appropinquare, nec debet ad ipsum venire cum brutalibus passionibus, nec adduci per instinctum naturalem aut per timorem, sicut bestię, sed per fidem et per amorem, sicut filii. *Quesn.* 66.

Timor servilis non sibi repræsentat Deum, nisi ut Dominum durum, imperiosum, injustum, intractabilem. *Quesn.* 67.

DE CHARITATE.

DE OBJECTO CHARITATIS. Qui amat Deum, prout illum ratio argumentando repræsentat, aut intellectus comprehendit, non amat Deum verum. *Molin.* 19.

DE PERFECTIONE CHARITATIS. Datur habitualis status amoris, qui est charitas pura et sine ulla admixtione motivi proprii interesse. Neque timor pœnarum; neque desiderium remunerationum habent amplius in eo partem.